

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 186

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, AUGUST 10TH, 1937

LETO XL — VOL. XL

Dvoje mladih življenj odšlo v večnost

Rev. L. Kužnik, levo, in Anthony Zorko, ki sta preteklo soboto večer utonila v Chagrin reki. Truplo Zorkota so našli včeraj dopoldne. (Slika je iz prijaznosti posodila The Cleveland Press.)

Narodni delavski odbor je odredil volitve med delavci v treh tovarnah v Clevelandu

Cleveland. — Že dva meseca traja silovit štrajk pri treh tekstilnih tovarnah v Clevelandu. Boj je pravzaprav med unijami. Oni delavci, ki so organizirani v American Federation of Labor, pravijo, da ni štrajka in delajo naprej, dočim CIO organizacija trdi, da je pri tovarnah štrajk.

Da se naredi konec prepiru, ki traja že dva meseca, in ki je povzročil že mnogo pobojev, je narodni delavski odbor odredil, da delavci glasujejo, kam želijo pripadati, k American Federation of Labor ali Committee for Industrial Organization.

Volitve se morajo izvršiti tekom desetih dni. Vsi delavci,

razven uslužbencev v pisarnah in formanov, morajo glasovati. Prizadete tovarne so: Bamberger-Rheinthal Co., Federal Knitting Mills Co. in Stone Knitting Mills Co.

Obe delavski organizaciji trdita, da imata večino delavcev za seboj. Tajne volitve delavstva bodo dokazale, kdo ima prav. Volitve se bodo vršile pod nadzorstvom vladnih uradnikov.

Vodja CIO unije, ki vodi štrajk pri omenjenih treh tovarnah, se je izjavil, da ni prav, ker vladni odbor ni priznal CIO unije kot zastopnice štrajkarjev, toda je rekel, da se bo postal odredil.

Kitajsko-japonski spor postaja resen

Šangaj, 9. avgusta. Dva japonska pomorska sta bila ubita danes od kitajskih straž v japonskem delu tega mesta. Oba Japonca sta bila v uniformi in sta hotela priti na zrakoplovno polje. Straže so posredovale, in ker se Japonca nista umaknila, so Kitajci začeli streljati. Nadalje se poroča, da so japonske straže zasedle važno mesto Tsingtao, v sredi med Peipingom in Šangajem. Nadaljni vojaški oddelki japonske armade so dospeli na Kitajsko. Kitajska se pripravlja z vsemi silami za resno vojno. Poroča se tudi, da je nemška vlada odpoklicala vojaške inštruktorje pri kitajski armadi, ker je Nemčija v prijateljskih zvezah z Japonci.

Haile Selassie ne sme izdati spominov

London, 9. avgusta. Haile Selassie, bivši abesinski vladar, je nameraval izdati posebno knjigo, v kateri bi opisal dogodke tekom lasko-abesinske vojne in vse krievce, ki so jih Italijani povzročili v Abesiniji. Sedaj pa je Haile Selassie dobil namigljaj od angleške vlade, da svoj načrt opusti. Vzrok je, ker je Anglija sklenila prijateljstvo z Italijo in ne želi, da bi se to prijateljstvo z omenjeno knjigo, ki bi izšla v Angliji, razdrlo. Anglija tudi namerava v kratkem priznati Abesinijo kot italijansko kolonijo.

* V mestu Burnova, Turčija, je nastala razstrelba gasolina, ki je ubila 24 Turkov.

Lep program za poslovljni večer dr. Trdana

Odbor Kulturnega vrta podaja program, ki se vrši v sredo večer v Knausovi dvorani ob 7:30. To bo poslovljni večer naših častnih gostov dr. Trdana in ravnatelj g. Slapšaka. Oba bosta nastopila in povedala poslovljne besede pred odhodom v domovino. Kazane bodo obenem filmske slike iz domovine, zlasti one, katere je pomagal snemati sam dr. Trdan, ki bo znal natančno povedati o vseh ongovih Uršah, Nežah in Marijancih, ki nosijo jerbaze na glavi, perejo ob vodi ali trgajo plevel po ribniških livadah. Med slikami bodo zvonili tudi pravi domači zvonovi in pridne delavke bodo prepevale na polju. Poleg tega bo pa v domačem dialektu razlagal pomen slik dr. Trdan. Pred začetkom programa bo Rt. Rev. kanonik J. J. Oman povedal nekaj o teh častnih naših gostih, ki sta se nahajala "na jerpgeri" pri njem. Povedal bo vse slabo in dobro o obeh, tako da se bomo do dobrega spoznali. Naša dekleta in žene bodo pod vodstvom Mrs. Frances Ponikvar in Mrs. Albine Novak stregle gostom, kajti sedelo se bo pri mizah, kot se spodobi v domovini. Isti večer se bodo videle tudi slike proslave odkritja spomenikov Cankarja in Gregorčiča. Vas vse skupaj vljudno vabi odbor.

Zvezna vlada bo začela popisovati brezposelne

Washington, 9. avgusta. Senatna zbornica je odobrila načrt, da se začne s štetjem brezposelnih v Ameriki. Predsednik Roosevelt je prvotno nasprotoval štetju, toda je svoj protest sedaj umaknil. Pričakuje se, da bo načrt tudi poslanskega zbora odobril. Štetje brezposelnih bo končano 1. aprila drugega leta. Štetje namerava dognati število brezposelnih, njih poklice in kako so razdeljeni v posameznih državah. Ko bo štetje gotovo bo vlada začela izvajati gotov program glede zopetne zaposelnosti in družabne sigurnosti brezposelnih. Štetje bo veljalo vladno skoraj pet milijonov dolarjev.

Važen sestanek!

Jutri večer ob sedmih naj pridejo v Slovenski dom na Holmes Ave. vsi člani mladinskega oddelka društev Kras št. 8 SDZ in Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ v svrhu organiziranja. Zlasti naj pridejo vsi od 6 do 18 let. Ta sestanek je jako važen, zato se prosi starše, da pošljejo svoje otroke v sredo večer gotovo v Slovenski dom.

Igralni stroji

Šerif Grall iz Lorain County je zapovedal svojim pomočnikom, da morajo odstraniti vse igralne stroje po vsem Lorain okraju. Lastnikom je dal časa 48 ur, da jih sami odstranijo, in ako ne, pridejo pomožni šerifi, ki bodo stroje razbili.

Napaden stavkolomilec

George Klaič, ki stanuje na 2209 W. 20th St., je povedal policiji, da je bil večkrat zaporedoma udarjen s kolom po glavi, ko je nameraval iti v svoje stanovanje. Klaič je skeep pri Republic Steel Co.

Pazite se!

Joseph Orsag je zgubil svojo gostilniško licenco, ker je dal nekemu pijanemu človeku kozarec žganja. Poleg tega mora plačati \$50.00 kazni.

Vse petorke prehlajene

Callander, Ontario, 9. avgusta. Iz dobro poučenih virov se poroča, da je dobilo sedaj vseh pet kanadskih petork prehlad. Nobenemu obiskovalcu ni moglo priti v poslopje, kjer se nahajajo petorke pod nadzorstvom dr. Dafee. Trdi se, da je petorke iznenadil močan dež, ko so se igrale na dvorišču. To je povzročilo prehlad. Strežnice so sicer bile takoj na mestu, da spravijo otroke v poslopje, toda živahna dekleta so tako skakala okoli, da so jih strežnice le s težavo spravile skupaj.

Vstopnice k razstavi

Kmalu bo med nami nedelja, ko se proslavi Slovenski dan na Veliki jezerski razstavi v Clevelandu. Kdorkoli se namerava udeležiti, si mora preskrbeti tudi vstopnice. Oni, ki bodo v narodnih nošah, so prosti vstopnice, vsi drugi pa morajo imeti vstopnice. Odbor Kulturnega vrta je kupil precejšnje število teh vstopnic, katere prodaja mnogo ceneje kot je pa navadna cena vstopnic. Cena teh vstopnic je 50c, dočim bi morali pri vratih razstave plačati 75c, pri tem pa ima še Kulturni vrt nekaj dobička. Vsak dobro misleč bo lahko kupil vstopnico pri odbornikih Kulturnega vrta. Tako bo prihranil 25c sebi, a Kulturnemu vrtu storil dobro delo. V Clevelandu dobite te vstopnice pri Mr. Josephu Grdina na 6121 St. Clair Ave. in pri Mrs. Makovec v S. N. Domu. V Lorainu, Ohio, ima vstopnice Mr. Louis Balant, 1808 E. 32d St., za Barberton pa ima vstopnice Mr. Joseph Lekšan, 196 22d St. Sezite po njih!

21,000 Chrysler delavcev se zopet vrnilo na delo

Detroit, 9. avgusta. V ponedeljek se je vrnilo 21,000 Chrysler delavcev, ki so zaposleni v Plymouth tovarnah, zopet na delo. Na štrajku so bili tri dni radi odslovitve od dela štirih delavcev. Kompanija in unija sta se pobotali.

Da je prišlo do tako hitre poravnave se je zahvaliti posredovanju vladnega delavskega oddelka. Delavska tajnica je nujno prosila obe stranki, da narediti mir.

Dotični štirje delavci, ki so bili odslovljeni, pridejo pred posebno razsodišče, ki naj doloži, če so bili pravilno odpušteni ali ne. Omenjeni so bili odpušteni od dela, ker so v tovarni napadli neke druge delavce, ki ne spadajo v avtomobilsko unijo.

Vest iz domovine

Mr. Frank Planinšek, 10609 Prince Ave., je dobil iz domovine žalostno vest, da je umrl brat Jože Planinšek, vas Zagorci, pošta št. Vid pri Stični. Po poklicu je bil krojač. Doma zapušta žalujočo soprogo, hčer in tri sinove, sestro omoženo Pri možič, v Clevelandu pa tri brate, Martina, Antona in Franka. Vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v blag spomin.

Nesreča z busom

V bližini Toledo, Ohio, se je v nedeljo zvečer pripetila večja nesreča z busom. V nesreči je došlo deset oseb težke poškodbe. Bus je vozil iz Clevelanda v Chicago, ko se je sredi pota zvrnila v jarek.

Pogreb Jos. Kožarja

Pogreb ranjkega Josepha Kožarja se ne bo vršil v sredo, pač pa v četrtek, 12. avgusta iz hiše žalosti na 723 E. 157th St. ob 8:30 v cerkev Marije Vnebovzete in potem na Calvary pokopališče.

Iz tržnice

Jajca so te dni poskočila v ceni, meso, govedina kot prasetina, je še vedno jako visoko v ceni, dočim je precej padla cena pšenice in koruze.

Kompanije so za štrajk. Razne delavske novice

Paterson, N. J., 9. avgusta. Kakih 6,000 delavcev, ki so zaposleni v tovarnah za svilo in raznih tekstilnih delavnicah, je včeraj zjutraj ob 5. uri na povelje vodstva CIO unije zaštrajkalo.

Ta štrajk ima podporo od strani delodajalcev, ki so izjavili, da bodo sodelovali s štrajkarji. Tekstilna in svilna industrija ima namreč zaposlenih v Ameriki kakih 60,000 delavcev, in skoro sleherna tovarna ima druge delovne ure, razmere in plače. Lastniki tovarne želijo, da CIO organizira vseh teh 60,000 delavcev, da se potem stavijo enotne zahteve glede plač in ur in da se v bodoče prepreči enaki štrajki.

Wallace, Idaho, 9. avgusta. Pred tednom dni je nastal v Sunshine rudniku, ki je najbolj bogati srebrni rudnik na svetu, štrajk. Štrajk je bil napovedan po CIO organizatorjih, toda štrajkarji so koncem tedna postali tako srditi na CIO voditelje, da so njih slike sežgali, se pobotali sami s kompanijo in se vriskajoč vrnili na delo. CIO voditelji so morali pobegniti iz države.

21,000 Chrysler delavcev se zopet vrnilo na delo

Detroit, 9. avgusta. V ponedeljek se je vrnilo 21,000 Chrysler delavcev, ki so zaposleni v Plymouth tovarnah, zopet na delo. Na štrajku so bili tri dni radi odslovitve od dela štirih delavcev. Kompanija in unija sta se pobotali.

Da je prišlo do tako hitre poravnave se je zahvaliti posredovanju vladnega delavskega oddelka. Delavska tajnica je nujno prosila obe stranki, da narediti mir.

Dotični štirje delavci, ki so bili odslovljeni, pridejo pred posebno razsodišče, ki naj doloži, če so bili pravilno odpušteni ali ne. Omenjeni so bili odpušteni od dela, ker so v tovarni napadli neke druge delavce, ki ne spadajo v avtomobilsko unijo.

Vest iz domovine

Mr. Frank Planinšek, 10609 Prince Ave., je dobil iz domovine žalostno vest, da je umrl brat Jože Planinšek, vas Zagorci, pošta št. Vid pri Stični. Po poklicu je bil krojač. Doma zapušta žalujočo soprogo, hčer in tri sinove, sestro omoženo Pri možič, v Clevelandu pa tri brate, Martina, Antona in Franka. Vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v blag spomin.

Nesreča z busom

V bližini Toledo, Ohio, se je v nedeljo zvečer pripetila večja nesreča z busom. V nesreči je došlo deset oseb težke poškodbe. Bus je vozil iz Clevelanda v Chicago, ko se je sredi pota zvrnila v jarek.

Pogreb Jos. Kožarja

Pogreb ranjkega Josepha Kožarja se ne bo vršil v sredo, pač pa v četrtek, 12. avgusta iz hiše žalosti na 723 E. 157th St. ob 8:30 v cerkev Marije Vnebovzete in potem na Calvary pokopališče.

Iz tržnice

Jajca so te dni poskočila v ceni, meso, govedina kot prasetina, je še vedno jako visoko v ceni, dočim je precej padla cena pšenice in koruze.

Postavodajalci v Washingtonu bi radi šli domov, toda nekateri bi še radi zborovali

Washington, 9. avgusta. Predsednik poslanske zbornice kongresa Bankhead je posvaril poslance naj nikar ne hitijo preveč z delom v divjem prizadevanju, da bi kongres čimprej zaključil svoje zborovanje.

Bankhead je mnenja, da če poslanska zbornica zboruje noč in dan do 21. avgusta, ko namerava kongres zaključiti svoje zborovanje, da ne more biti gotov z delom, ki ga je predložil predsednik Roosevelt.

Toda vodja večine v senatni zbornici, senator Barkley, je mnenja, da je kongres z normalnim delom lahko gotov do 21. avgusta.

Senatna zbornica je precej gotova s svojim delom in čaka sedaj na poslansko zbornico. Ta mora rešiti še postavbo glede delovnih ur, glede vladne gradnje hiš in glede iztirjevanja davkov. Glede delavskih plač in delovnih ur traja že več dni ostra debata v zbornici.

Madrid bo v kratkem osamljen. Nacionalisti se polastili vseh pofov do Madrida

Hendaye, Francija, 9. avgusta. Zadnje bitke so nacionalistom prinesle več zmag in povzročile, da je mesto Madrid že skoro osamljeno. Nacionalisti so sedaj v ofenzivi vzhodno od Madrida.

Nacionalisti so komaj par milj od važne točke Salvacete, odkoder se kontrolira nad vse važna pot Cuenca, Teruel, Valencia.

Iz krogov nacionalistov prihajajo dosledna poročila, da je v Barceloni, kjer je sedež komunistov, zopet izbruhnil boj na ulicah. Socialisti v Madridu in komunisti v Barceloni so se v kratkem združili, a je nasprotstvo zopet izbruhnilo na dan.

Temu nasprotno pa poroča madridska vlada, da je nastal punt med nacionalisti v mestu Toledo. Španci so se baje uprli.

vodstvu nemških in laških častnikov. General Franco je vse te vesti absolutno zanikal.

Valencia, 9. avgusta. Socialistična vlada se ne čuti več varno v mestu Valencia in je sklenila preseliti več ministerstev v Barcelono. Tudi predsednik španske republike Azana namerava odpotovati v Barcelono.

Madrid, 9. avgusta. Španska vlada je dala dovoljenje duhovnikom, ki se nahajajo v onih delih Španije, ki so pod kontrolo socialistične vlade, da smejo zopet odpreti cerkve in da duhovniki vršijo svoje verske dolžnosti.

Očividno je storila madridska vlada ta korak, da bi pridobila na svojo stran katoličane, katere je madridska vlada dosedaj zatirala.

Joseph Bradač umrl

Po šestmesečni bolezni je včeraj preminul dobro poznani Joseph Bradač, star 48 let. V Ameriki je bil 31 let. Doma je bil iz vasi Velike Lese pri Zatični. Tu zapušta žalujočo soprogo Mary, ki je dobro poznana in agilna uradnica pri mnogih družtvih, dva sina, Josepha in Alberta, dva brata, Antona v North Randall, O., in Dominika v Bridgeport, O. Nadalje dve sestri, Uršula Skully in Ana Somrak ter več drugih sorodnikov. Pokojni je bil član društva Janeza Krstnika št. 71 JSKJ in društva Carniola Tent, T. M. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 9. uri v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. iz hiše žalosti na 1153 E. 167th St. pod vodstvom Franka Zakrjaska. Težko prizadeti družini naše globoko sožalje! Naj bo ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Proti Finklu

Councilman 12. varde v Clevelandu, Herman Finkle, ki absolutno gospodari nad to zamorsko vardo že zadnjih 18 let, in ki je republikanec starega kopita in nazadnjaštva, je dobil letos resnega nasprotnika v osebi Johna A. Cobbsa, ki študira pravo na Western Reserve univerzi. Cobbs je demokrat in je lansko leto vodil kampanjo za Roosevelta v 12. vardi. Finkle še ni imel nikdar tako učenega, atletičnega in zgornega nasprotnika, kot ga bo imel letos. Politični preroki pravijo, da bo Cobbs zlahka premagal Finkla, ki je ena zadnjih trdnjav nazadnjaštva v mestni zbornici Clevelanda.

Mladenič Zorko

Včeraj dopoldne so našli tudi truplo utopljenega mladeniča Antona Zorko. Ranjki je bil star 21 let. Bil je rojen v Clevelandu. Pokojni se je zlasti odlikoval s svojimi izvrstnimi dopisi, katere je priobčeval v angleškem jeziku ob sčbotah v "Ameriški Domovini." Pokojni zapušta tu starše Mr. in Mrs. Anton in Jennie Zorko. Dekliško ime matere je bilo Ferenčak. Zapušta tudi brata Josepha. Pokojni je bil član društva Najsvetejšega Imena. Pogreb mladeniča se vrši v četrtek ob 9:30 zjutraj iz hiše žalosti na 15406 Holmes Ave. v cerkev Marije Vnebovzete pod vodstvom August F. Svetek. Globoko užalosteni staršem in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Pozdrav iz domovine

Iz vrha ljubljanskega nebotičnika pozdravljajo Slovence v Clevelandu sledeči: Pauline Zupančič, Anton Škufca, Fanika Erjavec, Joseph Miklich, Frances Habich iz Alliquippa, Pa. Pišajo, da se jako dobro zabavajo. Prav lepa hvala za pozdrave.

Zgubljene vstopnice

V nedeljo se je zgubilo 5 vstopnic za koncert skupnih mladinskih zborov. Kdor jih je našel naj jih vrne tajnici Slavčkov Juliji Peternel, 1383 E. 55th St. ali pa John Tavčarju v S. N. Domu.

V bolnišnici

V Cleveland City Hospital se je podala Mrs. Mary Jakšetič, 727 E. 157th St. Znanci in prijatelji so prošeni, da jo obiščejo. Nahaja se v 6. nadstropju, soba št. 11.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmašilih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 centa.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 186, Tues., Aug. 10, 1937

Propaganda komunistov in zamorci

Mnogim menda ni znano, da imajo komunisti v Zedinjenih državah silne svote na razpolago, da širijo svojo propagando med ameriškimi črnici. Trudijo se, da kapitalizirajo svoje smernice v plemenskem in razrednem sovraštvu.

Komunistični pisci pišejo posebne članke in novice, katere pošiljajo zamorskemu časopisu v tej deželi in drugod, kjer se nahaja večje število črncev. Pred seboj imamo en izvod časopisa "The Black Dispatch," ki je pisan za ameriške zamorce in ki izhaja v Oklahoma City, Okla.

Na tretji strani se nahaja članek pod dvojno kolono z naslovom: "Španska revolucija prinaša ameriškemu črnemu mnogo nauk." Ta članek je napisan po nekem Roy Arlan Woodsonu, črnцу, ki se trenutno nahaja v Valenciji, Španija, kjer je danes sedež španske socialistične vlade. V tem članku je več pomot, direktnih laži in potvorb, kot pa ima zanemarjeni pes uši v svoji dlaki.

Ta članek je naravnost razžaljanje ameriških črncev. Kako more biti časopis, katerega namen je izboljšati stanje ameriškega črnca, tako zabiti, da priobčuje take laži, ki se dajo otipati z dlako, mi ne moremo razumeti.

V članku se najprvo opisuje Mussolinijev pohod v Abesinijo, in iz tega sklepa pisec, da bi morali vsi ameriški črnici pristopiti k komunizmu. In članek nadaljuje: "Kaj se da narediti s skupno fronto vseh delavcev v Ameriki, črnih in belih, to nam je pokazala današnja Španija! In pisec nadaljuje:

"Še pred enim letom ogromna množina španskega prebivalstva ni znala niti čitati niti pisati, niti ni imela delavske mladine kake prilike za vzgojo. Bolnišnice so bile razkošnost samo za bogatine! Imeli smo sedaj priliko biti v bolnišnici. Gledališča, godba, umetnine, vse to so imeli v bolnišnicah.

"Danes, ko je minulo leto, odkar se nahaja ljudska fronta na vladi, je sleherni španski otrok izpod 16. leta v šoli. Starši se živijo od otrok, in vlada jim plačuje podpore, ako otrok hodi v šolo. Bolnišnice se gradijo vsak dan. Ljudske mase se zabavajo v stoterih gledališčih in godba igra vsepovsod za ljudi! Voznina na cestni železnici se je znižala, da ne znaša danes niti pol centa za eno vožnjo!"

Pisec tega članka je ali absoluten ignorant in sploh ne ve, kaj se godi po svetu, ali se pa norčuje iz inteligence ameriških črncev. V članku omenja, da je požiganje cerkev v Španiji od strani socialistov in komunistov "navadna potvorba," toda v prihodnjem stavku že piše, da ameriški črnici potrebujejo cerkev kot za svejo družabno shajališča! Ali niso krščanski ameriški črnici inteligentni dovolj, da vedo, da komunizem nasprotuje vsaki veri, vsaki cerkvi in da se je zarotil, da izkorenini iz človeških src samega Boga?!

In članek nadaljuje: "Katoliške cerkve v Španiji niso bile zažgane! V prihodnjem stavku pa se je že samega vjel v past, ko piše, da kar je bilo požganih cerkev v Španiji, da so bili komunisti k temu prisiljeni, ker so duhovni in redovniki iz cerkev streljali na množice na cestah! "

In zopet nadaljuje ignorantni članek: "Komunisti so napadli samostane, ker so dognali, da so v samostanih nošne redovnice, mrtvi otroci, da imajo v njih mučilnice in so be polne blaznih ljudi. K sreči je sedanja vlada spremenila večino teh samostanov v šole, bolnišnice in delavnice..."

Ziva resnica je, odgovarja Mr. Pliny Windle, kateremu je položaj bolj poznan kot komu drugemu, da so postale redovnice v španskih samostanih noseče, potem ko so udrli v samostane komunisti in jih posilili, dočim so starejše pomorili...

Urednik časopisa "The Black Dispatch" je dobil potem, ko je priobčil ta članek, stotero protestov, v katerem ameriški črnici protestirajo, ker smatra ameriške črne državljane za tako abotne, da bi verjeli tako nagnusno izmišljene laži. Znani vodja črncev v Ameriki, William Montgomery Rourke, je pisal: "Mi ameriški črnici se znamo sami zagovarjati, braniti in pomagati naprej. Da bi pa nas v Evropi učili, kako naj napredujemo, smatramo to, kot napad na našo inteligenco. Naj Španci počenajo kar hočejo, naše prizadevanje je, da ostanemo lojalni ameriški državljani in si postavim potem v tej deželi pomagamo naprej!"

Kaj pravite!

Eva Hettrick, stara 32 let, doma iz Toledo, O., se je naveličala življenja. Šla je na železniški most in hotela skočiti v globlino. To so ji pravočasno preprečili. Nato je vzela vrv, da se obesila. Zabrani so ji tudi to, A ni odnehala. Šla je in se — omožila. Tega ji nihče ni branil in tako je dosegla svoj namen.

V Prosveti in Proletarcu se je vnelo dopisniško pretepavanje med Frankom Barbičem in Ivanom Jontezom. Razprtija je hujša kot je bila med Julijem Cezarjem in Markom Antonijem. Mi stavimo na Barbiča. K predstavi ni nobene vstopnine. Oh, mi se imamo radi, radi, radi...

Henry Ford pravi, da se je svet zadnjih 50 let zelo spremenil. Da, da, pljužna kolca že niso več v modi in ostrmic nismo videli že zadnjih 25 let.

BESEDA IZ NARODA

Slovenski dan na razstavi

Cleveland (Collinwood), O. — Bliža se naglih korakov slovenski dan na clevelandski jezerski razstavi. Pripraviti se moramo, kako bomo nastopile v narodnih nošah. Kakor ste brale dopis od Mrs. Albine Novak, bo v kratkem sklican sestanek vseh narodnih noš. Prosim vse collinwoodske žene in dekleta, da kadar boste videle in brale v Ameriški Domovini vabilo na ta sestanek, da se odzovete in pridite, kamor bo prostor odločen. Treba je imeti pred nastopom malo vaje. Ljudje tako radi gledajo drill teame, zato se moramo tudi me v narodnih nošah malo priučiti v korakanju. Nobena ne sme reči, da je prestara za učiti. Človek ni nikoli prestar in vsak dan se moramo učiti, posebno še priseljenici.

Lepo prosim, kar ima v Collinwoodu narodne noše, vse na jezersko razstavo na slovenski dan 22. avgusta.

Pa še to vas prosim, da kadar greste ob kakih drugi priliki na razstavo, da kupite poprej vstopnico pri John Rožancu. Tukaj jih dobite za 50c, ki stanejo na razstavi 75c. Pri tem bo dobil tudi naš kulturni vrt nekaj od tega. Vrt potrebuje še denar, ker je potreba še dosti stvari, da bo delo v vsem dogotovljeno in da bo v resnici najlepši Jugoslovanski kulturni vrt.

Torej na 22. avgusta vse narodne noše na plan! Posebno naj se odzove Collinwood. Pozdrav vsem ženam in dekletom, ki imajo narodne noše.

Mary Lusin.

Slovenska skupina Fisher Body

Izredna seja slovenske skupine Local 45 se bo vršila na 11. avgusta v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., začetek ob 7:30 zvečer. Vabim vas, da se udeležite te seje polnoštevilno. Naša pogodba bo potekla 11. avgusta 1937. Bliža se nam nov boj, morda bolj drastičen kot zadnji. Dobro bi bilo malo razmotrivanja, dobrih nasvetov, zato je dolžnost vsakega člana, da gotovo posesti to sejo. In ker je glavna unijska seja 14. avgusta, bi bilo zelo koristno, če pošljemo na glavno sejo kako rezolucijo, da bo dober pouk delegatom. Iz Local 45 je namreč izvoljenih 21 delegatov, med njimi sta tudi dve Slovenki in sicer Anna Urbas in Rose Jalovec. Na to sejo sta tudi povabljeni Homer Martin, predsednik IUAW, in Wyndham Mortimer, podpredsednik. Ta dva bosta igrala veliko vlogo na konvenciji. Glavna unijska seja bo zelo zanimiva, torej pridite vsi.

Mnogo se govori, da mi Slovenci nimamo pravice imeti svoje seje ali prireditve. Prosim da tisti, ki širi take govorice, preneha s tem, ker na tak način mnogo škoduje slovenski skupini in organizaciji sploh. Ni čuda, če pride na to sejo le par članov.

Naznanjam vsem slovenskim članom, da nam je ekskluzivni urad po daljšem posvetovanju odločil ime, ki se glasi: Slovenian Group Fisher Body Local 45.

Na seji 13. junija 1937 je članstvo sklenilo, da se priredi plesna veselica in sicer 18. decembra 1937 v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Za to priliko je daroval Anton Dolgan krasen 6 tubov Zenith radio. Naš namen je povečati našo blagajno, da bomo pripravljeni v slučaju zopetne stavke. Iz te blagajne bi se po-

magalo revnim slovenskim družinam članov, pomagalo unijski kuhinji na slovenski dan. V zadnji stavki se je streglo okrog 2.000 stavkarjem vsak dan. To stane mnogo denarja. Sedaj je čas, da se pripravimo.

Pozivamo slovenske delavce, da z vso vmeno delujejo za izvolitev delavskega kandidata Louis Spisaka. Podpisati morajo biti zbrani pred 17. avgustom, ki je zadnji dan. V 26. vardi, kjer Spisak kandidira za councilmana, je bolj malo Slovencev. Zato bi bilo dobro od Slovencev, da grede tudi okrog drugih narodnosti v 26. vardi. S tem boste pomagali do izvolitve Spisaka, da pride v mestno zbornico. Informacije in peticije dobite v uradu Fisher Body Local 45 na 14005 Coit Rd. Spisak je na neodvisnem tiketu.

Konvencija se vrši 23. avgusta 1937 v Milwaukee, Wis. Anna Urbas, tajnica.

Čez 45 let

Spomini srečnih, mladih let žive v srcu globini.

Naša blaga slovenska pionirka, Mrs. Frances Perko v Collinwoodu, je doživela 2. avgusta prav vesel in srečen dan. Prihitela je k družini Perkovi iz daljnega Jolietu na obisk spoštovane pionirke, Mrs. Frances Šušteršič, katere je sosedka in pa mladostna prijateljica Mrs. Perko iz drage domovine. Naši vrli Slovenci sta doma iz fare Krka tam ob Stični, ter se že polnih 45 let nista videli. Svojo mladost sta preživeli v ljubezni, dokler nista odšli iskat si sreče v Ameriko. Na evharističnem kongresu se je posrečilo Mrs. Perko zvedeti kje živi njena dobra prijateljica.

Zdaj obe naši vrli Slovenki obujati vesele in težke spomine, katere sta doživeli od svoje mladosti do danes. Veliko si imata povedati.

Kdo bi ne želel doživeti tako srečen dan v tujini? Tudi jaz hrepenim po tako srečnem trenutku, videti svoje drage. Želim vama, blagi Slovenki, še mnogo zdravih sončnih dni. Prisrčno pozdravljena Mrs. Frances Šušteršič v naši naselbini. Pa pozdravite, prosim, naše rojake v Jolietu in še pridite! Bog živi!

Marija Kurnik.

Preč. g. L. Kužniku in T. Zorkotu na gomilo tiho

Stvarnik, ki korak naš vsak presteje, na račun poklical je oba... življenja čolnic je prispel do meje, tako odločil je Gospod neba.

Danes, 8. avgusta se je v zgodnjih jutranjih urah bliskovito razširila strašna grozna resnica, da sta naš preč. gospod L. Kužnik, pa Tone Zorko, — utonila.

Na kratek oddih, na toliko željene počitnice sta vidva odhitela, a Vsemogočni vaju je skupaj poklical v nebeške višave, na večno srečne počitnice.

Pretrsljivo so zaplakali dobri ljubljani starši, zaplakala je župnija Marije Vnebovzete, plakala, tužno plakala naš Collinwood, kjer sta imela toliko prijateljev. Ni še in ne bo zaceljena rana ob težki izgubi preč. g. Viranta in sedaj jokamo za Vami, preč. g. Kužnik, ob prerani, tako tragični smrti Vaši.

Temni oblaki nesreč, kateri vise nad našim Collinwoodom, ko kliče Večni na račun tako nenadoma, naj nam bo v svarilni signal, da bomo imeli svoj potni list v dolgo večnost popolnoma v

redu. Nič ne vemo, kdaj nas Bog pokliče na račun.

Blagi družini Kužnikovi in Zorkovi pa ob pretresljivi nesreči: naše najgloblje sožalje! Bog vas tolaži. Preč. g. Kužniku in pa Zorkotovu Tonetu daj Bog večni mir.

Samo kratko ločeni smo tu na svetu, kmalu bode dokončana naša pot. Zgodaj odhitela sta v mladosti cveta, večno združili bode zopet nas Gospod.

Marija Kurnik.

Dobil sem partnerja

Cleveland, O. — Na moj dopis v Ameriški Domovini se je oglasil iz Indianapolis Frank Velikan, navdušen in delaven mož na narodnem polju in pri družini. Bral je moj dopis o zvonovih in nemudoma je poslal dva dolarja za kulturni vrt, obenem pa zaprosil, da bi na kak način bilo mogoče dobiti plošče zvonov. Mr. Velikanu bom skušal ustrediti na en ali drugi način. Zvone nje bomo imeli, pa magari če narčimo zvonove prav iz starega kraja sem v Ameriko. Iskrena hvala Mr. Velikanu za dar za kulturni vrt. Kadar zopet obiščete Cleveland, boste videli vrt že mnogo drugačen kot takrat, ko ste bili med nami ob Baragovi slavnosti. Bog živi naše take, v resnici prave narodnjake!

A. Grdina.

Glede narodnih noš

Dne 4. avgusta je izšel v tem listu dopis izpod peresa Mrs. Albine Novak. Ta dopis se glasi kot nekaka kritika o javnih nastopih žena in deklet v narodnih nošah, ali pa, da je že skrajni čas, da se boljše organiziramo. Spodaj podpisana si štejem v dolžnost podati v javnost zagovor istih, kot večletna udeleženka v narodnih nošah.

Vsakomur, kdor se zanima za javno življenje, je znano, da so žene in dekleta že večkrat in to v velikem številu nastopale pri raznih prireditvah v narodnih nošah in vselej, to s ponosom zapišem, so se dobro postavile in bile svojemu narodu v čast, kar so pričala številna priznanja, tako od strani naše, kakor tudi tujih narodnosti.

Kar se pa tiče slavnosti 25. julija je bilo, žal, nekaj nezadovoljstva med ženstvom, to pa vsled nezadovoljstva upogleda za program, ki se je vršil v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. Končno pa to ni nič posebnega, kajti brez nezadovoljstva itak ne obstoja nobena stvar.

Strinjam se pa tudi jaz z že omenjeno dopisovalko in kar je želja tudi večine, da se v še boljše razumevanje skliče sestanek, kjer naj bi se izvolila ENA kot, vrhovna voditeljica za narodne noše iz vseh okrožij. Kadar bo sestanek napovedan, le pridite v polnem številu, da se dobro pripravimo tudi za nastop slovenskega dne, ki se bo vršil 22. avgusta na Veliki jezerski razstavi. Pozdrav!

Frances Ponikvar.

Naponi in lakota ne upognejo vselej človeka

Nedolgo tega je umrl general Adolphus W. Greeley, star 91 let. S svojo častljivo starostjo je ta človek dokazal, da silni napori ne ubijajo človeka, niti mu ne skrajšajo življenja. Malokdo pred njim je šel skozi strašne preizkušnje, ki jih je preživel devet mesecev v skrajno severnih pokrajinah, ko je moral živeti ob hrani, ki bi sicer zadostovala samo za šest tednov. Večino svojega življenja je prebil v službi strica Sama v obrežni signalni službi, ki ga je vodila od skrajne severne

točke v Alaski, pa doli v vročo Kubo in Porto Rico. Kljub vsemu temu je bil Greeley vedno v najboljšem zdravju.

Tudi druge slučaje imamo topogledno, na primer Mrs. Margaret McMahon, ki je umrla v starosti 89 let in je bila še edina živeča od družbe, ki je leta 1846 doživela pri Dooner jezuru v gorovju Sierra Nevada ono strahovito lakoto, kot je ne pozna ameriška zgodovina enake. Pri tisti priliki so nekateri jedli človeško meso, da so ostali pri življenju v silnih zametih, dokler ni prišla rešitev.

Ali pa vzemimo slučaj francoske ladje Meduze, ki se je razbila ob afriškem obrežju v juliju 1816. Za 400 potnikov je bilo na razpolago samo šest čolnov. V naglici so zbili splav, kamor je šla večina potnikov. Kaj so ti brodolomci prestali, je nepopisno. Od lakote in žeje so cepali ko muhe. Prestali so jedli meso svojih mrtvih tovarišev. Od vseh teh se jih je rešilo petnajst. Pet jih je kmalu zatem umrlo, deset jih je pa še dolgo živelo kljub vsem naporom in težavam, ki so jih tedaj prestali.

Pa da se povrnemo nazaj k generalu Greeleyu. Ameriški znanstveniki so bili mnenja, da bi se postavila na severnem tečaju ali blizu njega vremenska opazovalnica, prav kot je zdaj opazovalnica ruske ekspedicije, ki se nahaja blizu severnega tečaja, kjer bo ostala eno leto in si zapisovala razne vremenske izpremembe v tem ali onem letnem času.

Greeley je bil takrat poročnik v ameriškem signalnem korpu in je bil določen za poveljnika te ekspedicije. Njemu so bili še pridruženi: dva druga častnika, zdravnik, 19 vojakov ter dva Eskima — lovca in vodnika. Z ladjo so prepeljali posadko do Franklin zaliva, kjer so jih izkrcali z lesom za malo hišo in živžem za dve leti, če bi jih prej ne mogli priveriti nazaj.

In res, ladja, ki bi morala priti ponje drugo leto, ni prišla in tako zopet ne tretje leto. Ladji sta sicer odpluli ponje, toda sta se morali vrniti radi viharjev.

V Washingtonu bi bili pač morali vedeti, da je teh 25 mož ekspedicije na kraju z živžem ter da jih je treba takoj rešiti, ali pa bodo vsi pomrli gladi. Posadka je videla, da se ne more zanašati na druge, pa je sama začela z reševalnimi deli.

Naložili so torej na male čolne, ki so jih imeli s seboj, živžev, kar so ga še imeli in začeli prodirati proti jugu, da bi prišli vsaj do Eskimov. Toda ledovje jim je kmalu čolne razbilo in morali so nadaljevati peš po ledu in snegu. V tem pa jih je zajela tretja zima in ni jim kazalo drugega kot da so se zakopal v sneg in da bodo tukaj počakali na rešitev.

Kot je pripovedoval Greeley pozneje, so imeli tedaj živžev samo za kakih šest tednov in vendar so morali prebiti ob njem polnih devet mesecev. Imeli so s seboj puške in nekaj streljiva, da so včasih ustrelili kakega ptica ali tuljuna. Kmalu so prišli na jedilni list obleke, narejene iz živalskih kož. Enega izmed mož posadke, ki je kradel v skupni zalogi živžev, je poročnik Greeley ustrelil. Neki drugi je priznal, ko je umiral od lakote, da je zagrešil napram tovarišem s tem, da je skrivaj pojedel svoje čevlje in hlače iz kože, mesto da bi to dal za skupno prehrano.

Drug za drugim so slabejši člani ekspedicije umirali. Zagrebli so jih v plitek grob v led. Končno jih je bilo živih še sedem, ki so nekega dne legli pod napol podrt šotor, da tam umrejo. Noben ni imel niti toliko moči več, da bi postavil platno šotora pokonci.

Kar se jim zazdi, da slišijo ladjino piščal. Dva, ki sta imela še največ moči, se splazita po vseh štirih na vzpetino, da pogledata po morju, če je res priplula kaka ladja. Videla nista nič in zatrkjala sta se brez moči nazaj do šotora. Povedala sta ostalim, da je bilo tisto piščanje le veter, ki je tulil ob šotor.

Toda k sreči so se motili. Res je bila ladja blizu, ki je dala signal, da je rešitev tukaj. Nekako ob polnoči jih je našla rešilna posadka. Eden izmed teh sedmih je umrl drugi dan radi oslabelosti, drugih šest pa je srečno prišlo zopet domov.

In teh šest, ki se je rešilo, ni bilo popolnoma nič na slabšem glede zdravja. Zdelo se je celo, da so jih ti napori okrepili in utrdili, ker vsi so učakali visoko starost, Greeley je bil star ob svoji smrti 91 let, kot smo povedali v začetku.

IZ DOMOVINE

— V Ljubljani je v 80. letu starosti mirno v Gospodu zapala ga. Marija Mrak, roj. Naglič.

— V Zalogu pri Ljubljani je umrla ga. Marjeta Leban, roj. Škarč.

4 leta star Jack Walter Allenach iz Liverpoola, Angles k svoji materi. Vozil se je s parnikom do New Yorka in od tam do Los Angelesa z aeroplanom. Potovanje je trajalo samo šest dni in fantek je bil ves čas prav korajžen.

Če verjamele al' pa ne

V vlaku sedi starejši, elegantno oblečen gospod, ki je bil videti sila ošaben. Kafil je držal cigaro in zlati naočniki so mu čepeli na nosu, ki je imel isto posebno barvo, ki vleče bolna rdečica in je viden znak prohibicijskih postav.

Gospodu je bilo dolg čas, pa si hoče preganjati čas s tem, da bi kakega kmeta malo potegnili ali mu pa vsilil nekaj svoje visoke izobrazbe.

Obrne se torej do bližnjega kmeta s vprašanjem: "Oče, ali imate kaj otrok?"

"Imam, imam, sina imam."

"Tako, hm, sina imate. Ali kadi?"

"Nak, še nikdar se ni dotaknil cigare ali cigarete."

"Kaj pa, v gostilno pa gotovo zahajaja?"

"Ne, jo še nikdar ni videl znotraj."

"Tako, tako, dober fant. Kaj pa, ponočuje pa gotovo pod okni?"

"Tisto pa ne! Vsak večer gre takoj po večerji spat."

"No, kaj takega se pa ne sliši vsak dan. Na takega sina ste pa lahko ponosni. Koliko je pa star?"

"Prav včeraj je bil štiri mesece," se odreže kmet.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem tavralku K. Maya

"Jaz pa mislim nekoga drugega. Pa dovolj bo! Tovariše čujem. Najedli so se pa me bodo prišli iskat."

"Saj jim ne boš ničesar pravil?"

"Le malemu hadžiju bom povedal o krvosesu. Pomagal mi ga bo ozdraviti."

"Effendi, za božjo voljo te prosim, bodi pameten! Življenje tvegaš!"

"Zelo pameten bom. Že vse življenje sem si želel videti, kak je strah. Mnogokrat sem že tudi poskušal, pa nikoli mi še ni uspelo. Res veselilo bi me, če bi se mi nocoj želja izpolnila."

"Vidim, da se strahu ne bojiš. Pa tudi vem, zakaj ne!"

"Ne bojim se ga, ker strahu ni!"

"O ne! Čar imaš! Bi mi ga pokazal?"

"Prav rad!"

"Pokazal sem mu pest."

"Tole je moj čar."

"Odpri pest, da vidim, kaj je v njej!"

Nasmejal sem se.

"Poglej! Nič nimam v pesti!"

Pest sama je tisti čar, ki me varuje pred vsakim strahom."

Tovariši so prišli, nisva več govorila o strahovih in krvosesu.

Postali smo še pred hišo.

Vprašal sem opekarja, ali kadi.

Čisto nepotrebno vprašanje! In

ko sem mu dal duhtečega džebelja, je vsaj za nekaj časa pozabil na svojo tugo.

In potem smo si voščili lahko noč.

Branila sta nam, ko smo se odpravljali na breg h grobu.

Ob gomili uboga dekleta pač tudi popotnik sme položiti svojo trudo glavo k počitku.

Očko in Omar sta stopila v breg, Halefa pa sem pridržal in mu rekel, da pojdeva pogledat h konjem.

"Gospod, nekaj bi mi rad povedal?" je menil. Uganil je, kaj sem poslal tovariša sama na grič.

"Da."

"Kaj neki?"

"Si že kdaj videl strah?"

"Pravijo, da so džinni—strahovi—v puščavi, v goščavah, na gorah in po dolinah, videl pa še nobenega nisem."

"Enega si že videl!"

"Kje?"

"V Kurdistanu."

"V Kurdistanu? Ne vem."

"Duh votline je bil."

"A—! Maro Durime misliš?"

O, tisti duh je bil pridna stara ženica, pa nikak džinn!"

"Bi rad videl strah?"

"O, zelo rad!"

"Vem za strah, ki bise ga dalo videti."

"Kje?"

"Tukaj. Po noči prihaja, po zraku privrši in po oknu trka."

"Krasno! Misliš, da pride nocoj?"

"Ne vem, če bo prišel. Pa želel bi."

"Jaz tudi. Lahko ga vprašava, tistega džinna, ali ima sultanov potni list. Bova?"

"Da. Dve uri pred polnočjo navadno pride. Pol ure je še časa, da se pripraviva. Ako ne pride, nič ne de. Pol ure izgubiva spanja, druga nič."

"Kje ga bova počakala?"

"Kar tule ob potoku. Tamle za grmom bova legla v travo, pet korakov imava do hiše. Počakala bova, da pride, in ko se bo vračal, ga primeva od dveh strani."

"In če se bo branil? Streljava?"

"Ne. Dva bova vendar kos takemu podeželskemu strahu."

"Čisto res! Pravzaprav tebe nisva ne rabim. Tvoj prijatelj in zaščitnik sem. Lahko bi šel spat, sam bi opravil."

Zlezel je za grm.

Stopil sem nekaj korakov in zlezal za sosednji grm.

Nisem verjel, da bo strah prišel. Ni bil daleč, komaj četrte ure je bilo do Vlastana, kjer je, tako sem slutil, strah domoval v osebi kakega zaročencevega tekmeča. Utegnil je zvedeti, da ima opekar goste, pa si je premislil.

Prepričan sem torej bil, da ga ne bo, in glasno vprašal Halefa, ali ga še boli v prsih in da naj se čuva, če bi se spoprijeli z duhom.

"Tiho bodi, gospod!" me je okregal. "Kdor hoče ujeti džinna, se ne sme izdati z glasnim kričanjem. Tega se boš danes od mene naučil."

Seveda sem ubogal.

Mali Halef je prav povedal.

Če sva se spravila v zasedo in izgubljala čas s čakanjem, mesto da bi šla spat, sva morala zadevo vzeti resno. In resna je bila zadeva vsekakor. Čul sem mnogo o krvosesu in tudi bral o njih. Nudila se mi je prilika, da sem takemu nočnemu netopirju pošteno pogledal pod peruto, da pa tudi ozdravim obreza opekarja in njegovo ženo strahu in žalosti.

Resnobno sem torej čakal. In dobre pol ure sem čakal.

Zemlji je bilo čakanja skoraj preveč, ko je prišel. Neslišno, naglo se je plazil proti mojemu grmu. Moški je bil, gibčno je zlezal k oknu in poslušal.

Završalo je, prav kakor bi veter tulil krog ogle. Seveda je zlikovec ta šum sam povzročil. Djal je votle dlani k ustom, polglasno zažvižgal, padal in naraščal z glasom, širil in ožil dlani in poleg na vso moč brenčal. Čisto otročje strašilo! H koncu je še trikrat udaril po oknicah, se obrnil in mislil prihljučeno zbežati, kakor je prišel.

Tedaj pa se je oglasil Halef:

"Čakaj, lopov! Nocoj pa te imamo!"

Skočil je.

Pa duh je bil kot duh seve zelo prisotnega duha. Sunil je Halefa v obraz in kričnil:

"Eredj a tatarba!"

In izginil je v goščavi.

Da je Halef molčal, bi ga bila izlahka prišla. Halefov vzklil pa ga je preplašil, šinil je od okna v stran in v nasprotno smer, od koder je prišel. Za celo dolžino kože je imel prehitka.

Seveda sem nemudoma planil za njim in vrgel mimogrede Halefu za njegovo nerodnost v svoji jezi neumnega osla v obraz. Vkljub temu je jadno pohitel za menoj.

Strah je imel dobre noge, napeti sem moral vse moči, da ga dohitim. Pri Indijancih sem se naučil naglega teka, nisem dirjal z obema nogama, ampak se poganjal menjaše se z desno, pa spet z levo, drugo nogo pa sem rabil le toliko, da sem ostal v ravnotežju. Tudi teža telesa je treba med tekom menjaje se polagati sedaj na eno, sedaj na drugo nogo.

Prišel sem strahu že tako blizu, da sem iztegnil roko za njim. Pa umaknil se mi je in šinil na stran, jaz pa v svojem močnem zaletu mimo njega.

Seveda sem se koj obrnil za njim.

Skočil sem črez potok, pogljal sem se, da bi prispel obenem z njim na drugi breg. Posrečilo se mi je. Trdo ob njem sem priletel na zemljo in segel po njem. Zagrabil sem ga za pas in uprl nogo, da ga pode-rem na tla.

"Az istenert!—" mu je ušlo.

Ali se mu je pas utrgal, ali si ga je sam odpel, ne vem. Cunja mi je ostala v rokah, padel sem po tleh, duh pa je izginil v grmovju.

IZ PRIMORJA

—Od 4 do 11 julija so umrli v Gorici 65 letna Marija Devetak, 55 letna Neža Pertot, 75 letni Ivan Colja, 51 letni Alojzij Lisjak in 38 let stari Josip Markočič; v Tolminu 85 letni Jakob Leban; v Trstu 50 letna Marija Mlakar, 88 letna Josipina Plevel, 70 letni Josip Vatovec, 32 letna Antonija Furlan, 70 letna Ana Zužek, 61 letni Peter Borut, 76 letni Ivan Gaberšič in 68 letni Peter Sancin.

—V Šempasu je v torek dne 6. julija zadela kap posestnika Franceta Besednjaka. Ponoči mu je postalo slabo, zgrnil se je s postelje, nato pa omahnil in ni več vstal.

—Nove potujočevalnice za naše otroke. Gorica, julija. —Že od vsega početka stremi fašizem pri nas za tem, da da našim vsem čim več svojih šol. Leto za letom otvarjajo v manjših vaseh eno- in dvo-razrednice na sedežih občin pa poleg že obstoječih šol še otroške vrtnice, v katere morajo starši pošiljati svoje otročice. Posebno skrb posvečajo zlasti obmejnim vsem. To nam potrjujejo tudi zadnje vesti, po katerih bodo samo v idrijski občini zgradili letos tri nova šolska poslopja. Tako bosta dobili vasič Zavratec in Vrsnik, ki ležita neposredno ob meji nad Žirni, letos vsaka svoje novo šolsko poslopje.

Seveda moramo pri tem pomniti, da sta sicer majhni vasič zelo oddaljeni od drugih in je zlasti po zimi otrokom težko obiskovati precej oddaljene šole. Ravno tako nameravajo letos zgraditi novo šolsko poslopje v Srednji Kanomlji, od koder so do sedaj obiskovali otroci šolski pouk v Gorenji Kanomlji ali pa v Spodnji Idriji. Ker je pa dolina Kanomlja zelo raztegnjena, ter posestva raztresena, bo ta nova šola zelo olajšala otrokom obiskovanje šolskega pouka, posebno v zimskem času.

Vse tri vasi spadajo danes pod idrijsko občino in bo padlo celotno breme za vzpostavitev teh treh novih šolskih poslopij tudi nanjo. Idrijska občina je že oskrbela potrebne načrte in proračune, kar bo obremenilo njene že itak slabe finance. Saj ima idrijska občina, ki šteje nekaj okrog 14.000 prebivalcev, danes z novimi že dvanaest šol. K temu naj še pripomnimo, da so vse te vasič okrog Idrije, ker so vse raztresene po hribih in je ves teren okrog Idrije zelo hribovit in malo rodovit. Idrija sama pa tudi nima razen rudnika ničesar, kar bi prinašalo kakšne posebne dohodke.

Ravno tako bodo še letos gradili novo šolsko poslopje na Ravneh pri Grgarju pod Sv. Goro. Idrijska kot tudi grgarska občina sta odkupili že potrebna zemljišča. Goriški pokrajinski upravni odbor je te dni odobril vse potrebne izdatke in načrte za te šole.

Potrebno bi bilo pozdraviti to brigo fašističnih oblasti, če bi bile te šole namenjene onemu namenu, katerega želimo tudi mi: da bi se naši mladini nudilo čim več prilike in možnosti izobrazbe, trdne podlage za današnje težko življenje kot tudi prepotrebne pouka v gospodarstvu in gospodinjstvu. Toda na žalost stremijo fašistične oblasti za vsem drugim, to je, da bi čim hitreje izneverili naše otroke materinemu jeziku in lastni zemlji.

—1 milijon drevesc posadi sedaj gozdna milica na leto. Tako piše "Piccolo." Tako poskušajo pogozditi Kras. Najprej nasadijo bore in smreke, ki s svojimi koreninami zrahljajo skalnata tla in napravijo mnogo humusa. Na to pa bodo nasadili listnato drevje.

—10 mesecev zapora je dobil Peternelj Peter, star 47 let, iz Cerknega, ker je grozil davčnemu izterjevalcu Karlu Grosvinu.

—Sodišču je bila izročena Pavla Mavrič, stara 29 let, iz Kojkega, ker so dobili pri njej večjo količino žganja in nekaj saharina.

—Sledečim je goriški prefekt razdelil "rojstvene" nagrade za dvojčke v imenu Mussolinija: Kogej Stanislav, Cerkno; Zuza Dominik, Smartno pri Kojkem; Kovač Vilibald, Ajdovščina; Sedevčič Ivan, Grgar; vsi ti so dobili po 600 lir. Siligov Ivan iz Rihemberga pa je dobil 800 lir.

—Iz Gorice bodo vozili redno avtobusi v Avstrijo in sicer v Celovec in Lienz, čez Trbiž in Karnijo. Kmalu bodo otvorili avtobusne zveze tudi z Jugoslavijo.

—Gradnja vodovoda pri Divači. Trst, julija, 1937. —Med Divačo in Senočanami so pričeli polagati cevi za vodovod. Divaški kolodvor je do sedaj prejemal vodo izpod Nanosa, toda ta voda je bila le za najnujnejše potrebe kolodvora. Poleg tega so bile cevi položene zelo nizko pod zemljo, kar je pred vsem kvarilo vodo, v novih razmerah pa je poleg tega postalo nevarno za eventualne pokvarjene cevi. Glavna naloga nove gradnje je za to pred vsem postavitev cevi globlje pod zemljo, eventualno tudi povečanje kapacitete vodovoda, ki naj bi oskrboval z dobro vodo tudi vas in bližnje okolice.

—Postojna, julija 1937. —Pretekli mesec na nedeljo se je

vršila, kakor vsako leto, svečana otvoritev škocijanske jame. Jama je bila svečano razsvetljena z elektriko in vse poti vanjo so preurejene, da omogočajo lahek dostop. Toda, ko je imelo priti do otvoritve, je nastalo v nedeljo jutru po vasi in okolici nemajhno razburjenje. Ponoči se je namreč nekdo vtihotapil v jamo in vso pot na skalah namazal s prepovedanimi znaki. Nekaj vodnik, ki je prvi prišel jutru v jamo in opazil sveže znake po skalah, ni vedel kaj bi storil. Šel je takoj domov in jih z apnom, kolikor jih je mogel doseči predrabinerji za to zvedeli so napravili v okoliških vaseh preiskave in sedem aretacij. Največ aretirancev je iz Lokve in Bazovice in večinoma so po poklicu soboslikarji. Dva od teh so izpustili, a o ostalih petih pa še ne vemo, kaj je z njimi. Izpuščena aretiranca, ki sta seveda, kakor ostali pri vsej stvari neprizadeta, sta prišla iz preiskovalnega zapora vsa preplašena in videlo se je na njih, da sta morala v teku nekaj noči zelo mnogo prestati. Znano je, da so ti kraji zelo mirni in do sedaj niso nikoli izzivali oblasti in sovraštva nad se ter je gotovo, da bi morale oblasti iskati krivcev za to dejanje drugod.

—Z velikansko vneto iščejo premog. Vrtajo že na štiridesetih mestih. Trst, julija 1937. —Poročali smo že o žalostnem koncu premogokopa v Vremski dolini. Tu so zgradili Italijani po vojni na mestu, kjer so že prej vrtali pod Avstrijo, vse moderne rudniške naprave in gradbe. Toda po enoletnem delu so prekinili. Sedaj že več let stroji in stavbe propadajo. Toda kljub temu neuspehu niso nehali z iskanjem premoga. Začeli so najprej vrtati v bližini starega rudnika preko Reke in pri Rodiku. V zadnjem času pa so delo zelo pospešili in vrtajo kar na okrog 40 krajih istočasno. Delo je poverjeno znani premoški kopni družbi "Arsa," ki uživa od države zelo izdatne podpore in ima sličen rudnik za premog v Istri. Sedaj vrtajo na ozemlju med Rodikom in Vremsko dolino in so v nekaterih kraji prišli že do globine okoli 600 m. Nameravajo pa vrtati še dalje do 1.000 m. Kakšen je uspeh tega dela se ne ve. Kakor pa pripovedujejo, so zadeli na nekaterih kraji v izredni globini na manjše premo-gove žile. Po načrtih nameravajo ob uspehu združiti bivši vremski premogokop z novimi rovi, ki bi imeli svoje izhodnišče pri Rodiku ob železnici. Sedanjí vremski premogokop se najbrž ni obnesel radi tega ker je imel zelo slabo zvezo z železnico. Baje nameravajo za to zgraditi deloma

ozkotirno železnico, deloma pa vzpenjačo. Pri delih je zaposlenih tudi nekaj domačinov, pred vsem bivših izvežbanih rudarjev.

—Naša dekleta pri Mussoliniju v narodnih nošah. Trst, julija 1937. Sredi pretekega meseca je sprejel Mussolini dekleta iz Italije, ki so morala priti na svečanostni sprejem v svojih domačih in narodnih nošah. Med njimi je bilo tudi okoli 20 deklet s Krasa in okolice Trsta. Največ jih je bilo iz Bazovice in bližnjih vasi. Mussolini je udeleženkam držal primeren govor, v katerem je zlasti povdarjal da naj italijanska dekleta in žene rode in rede čim več otrok, brez skrbi in bojazni, saj bo skrbela za njih domovina. Udeleženke so prinesle iz tega sprejema in sploh iz vse cerimonije jako čudne vtise posebno, ko so se zopet znašle doma, kjer vlada velika mizerija in ni kruha niti za največje potrebe in za one, ki že žive, kaj šele za one, ki naj bi prišli šele na svet.

—Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Prihodnji mesec se vrši v Slovenskem narodnem domu v La Salle, Ill., letna konvencija Illinoiske delavske federacije. Navzočih bo skoro 1.000 delegatov.

Frank Pleško, znani slovenski farmar, se je pred kratkim iznebil svoje lepe farme v Lemontu, Ill., kjer je živel dolga leta. Preselil se je v Waukegan, kjer si poišče eksistenco na drug način. Pleško pravi, da bo težko pozabil na življenje v prosti naravi.

V St. Michaelu, Pa., je umrl za silikozo rojak Frank Bizjak. Zapuščala žena, tri otroke, brata in dve sestri, v starem kraju pa tri brate in dve sestri.

V Brookfieldu, v bližini Chicago, je umrl rojak Nikolaj Prezel, star 82 let in doma iz Poljan pri škofji Loki na Gorenjskem. V Ameriki je živel 32 let. Tu zapuščal pet sinov in dve hčeri.

V Pueblo, Colo., je farmar Jos. Bregar dobil zastrupljenje krvi in so mu morali radi tega odrezati srednji prst na levi roki. Sedaj se počasi zdravi. — Istotam je sedemletna hči Mr. in Mrs. Johna Paučka padla tako nesrečno z balkona, da si je zlomila levo nogo.

Neznani lopovi so ponoči napadli rojaka Leopolda Hrvata v Milwaukee. Pretepli so ga in mu odvzeli vso gotovino, kolikor jo je imel pri sebi. Hrvat je dobil težke poškodbe na glavi in po telesu. Napadalcu so pobeignili predno je prišla pomoč.

V Ely, Minn., je umrl star pionir, rojak Jos. Schwaiger, star 82 let. Rodom je bil iz Črnomlja in po poklicu krojač. V Elyu zapuščal bolno vdovo, dva sinova in hčer Ano, poročeno z Leonardom Slobodnikom.

Znani slovenski lesni trgovec Frank Burja v Valleyu, Wash., je tam postavil novo žago, ki je začela obratovati 26. julija. Podjetnemu Slovencu mnogo uspeha!

Huda nesreča je zadela družino Petra Svejala v Cordright, N. Y. V nedeljo popoldne sta se šla kopat sinova Erward in Joseph. V navzočnosti staršev in prijateljev sta oba utonila. Prvi je bil star 24 let, drugi 19 let.

Prodaja se ali zamenja

17 akrov in en četrt rodovitne farme ob tlakani cesti v bližini Perry, Ohio. Zamenja se za hišo v Clevelandu ali okolici. Na farmi je štiri akre grozdja, nekaj gozda, ostalo je rodovito polje in sadni vrt. Na farmi je hiša in gospodarsko poslopje v najboljšem stanju. Vse orodje in živina. Oglasite se pri Mary Dragos, Townline Rd., Perry, Ohio, ali pa na 390 E. 165th St., Cleveland, O.

Naznanilo in zahvala

Spodaj podpisani naznanjam, da sem se vrnil iz bolnišnice na svoj dom. Se zahvalim sorodnikom in prijateljem za obiske. Priporočam se tudi za nadaljnje obiske. Luka Smrdel, 1228 E. 167th St.

Naprodaj avtomobil

Chevrolet 1936 modela. V jako dobrem stanju. Proda se radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 1188 E. 175th St. (190)

Pet čednih sob

se da v najem. Na novo dekorirano. Kopališče in vse druge ugodnosti. Vprašajte na 1283 E. 55th St., spodaj.

(Aug. 10. 12. 14.)

zopet dobila otroka, katerega je od rojstva vzgojevala. John in Lydia Hogan sta podpisala listino, na katerih se odpovedujeta lastništvu otroka, 31 mesecev starega Donalda Horst, katerega sta pretekli teden nepravilno materi iztrgala skoro iz naročja. Oba sta sedaj prepričana, da bo otrok pri Mrs. Horst imel boljše bodočnost, kot bi jo imel pri pravi materi.

Angleške tovarne imajo preveč naročil

London, 9. avgusta. Angleška jeklarska in železarska industrija ne ve kam z naročili. Natrikčila so se tako, da tovarne sploh ne sprejemajo več novih naročil. Dasi v poletju jeklarne navadno niso dosti zaposlene, pa so bile prisiljene ustaviti letos vsa nadaljna naročila. Najbolj zaposleno leto v Angliji glede jekla je bilo leto 1929, ko so izgotovili 803.000 ton jekla. Letošnji pridelek tekom prvih sedmih mesecev pa znaša že 1.106.000 ton. Mnogo naročil prihaja iz Amerike, kjer se vršijo še vedno razni jeklarski štrajki, kar je izvirno za angleške delavce.

Trije naenkrat ubiti od strele v New Yorku

New York, 9. avgusta. Dva moška in neki fant so bili ubiti od strele, ki je divjala tekom nevihte na Long Islandu. Walter Folwasny, 23 let star, in Stanley Maiseles, 17 let star, sta bila na mestu ubita, dočim je bilo osem oseb poleg njih ranjenih. V istem trenutku je bil eno miljo proč ubit od strele 8 let stari Robert Andrew in šest oseb zraven njega ranjenih.

Z zlatom se naj plača narodni dolg Amerike

Washington, 9. avgusta. Mnogo republikanskih kongresmanov je včeraj zahtevalo v kongresu, da plača zvezna vlada z zlatom, ki je nakopičen v zveznih zakladnicah, del narodnega dolga. Obenem so zahtevali, da vlada ne kupuje več zlata, dokler se mednarodna denarna veljava ne uredi. V zakladnicah Zedinjenih držav se nahaja danes za \$12.500.000.000, kar predstavlja več kot polovico vsega zlata, ki se nahaja na svetu. Ameriški narodni dolg znaša \$35.000.000.000.

MALI OGLASI

Poceni hiša

Naprodaj je hiša za 1 družino, 6 sob, moderna, lep lot s sadnim drevjem, blizu E. 140. St. in Lake Shore Blvd., v bližini cerkve, sole in trgovin. Vprašajte pri Rogulich, 1042 E. 176th St., ali telefonirajte zvečer KENmore 4863-J. (136)

Prodaja se ali zamenja

17 akrov in en četrt rodovitne farme ob tlakani cesti v bližini Perry, Ohio. Zamenja se za hišo v Clevelandu ali okolici. Na farmi je štiri akre grozdja, nekaj gozda, ostalo je rodovito polje in sadni vrt. Na farmi je hiša in gospodarsko poslopje v najboljšem stanju. Vse orodje in živina. Oglasite se pri Mary Dragos, Townline Rd., Perry, Ohio, ali pa na 390 E. 165th St., Cleveland, O.

Naznanilo in zahvala

Spodaj podpisani naznanjam, da sem se vrnil iz bolnišnice na svoj dom. Se zahvalim sorodnikom in prijateljem za obiske. Priporočam se tudi za nadaljnje obiske. Luka Smrdel, 1228 E. 167th St.

Naprodaj avtomobil

Chevrolet 1936 modela. V jako dobrem stanju. Proda se radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 1188 E. 175th St. (190)

Pet čednih sob

se da v najem. Na novo dekorirano. Kopališče in vse druge ugodnosti. Vprašajte na 1283 E. 55th St., spodaj.

(Aug. 10. 12. 14.)

Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIZARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

Godvin je vstal in jim povedal, kakor mu je bilo naročeno; oni pa niso dali niti besedice odgovora; izgubili so upanje in pogum.

Pozneje je vprašal Godvin, če pošlje tudi njega in brata v Damask.

Saladin je odgovoril: "Ne; pač pa vaju nameravam obdržati nekaj časa pri sebi, potem pa lahko gresta svojo pot brez odkupnine."

Drugi dan so postali ujetnike v Damask, in še isti dan je tudi Saladin osvojil tiberijsko trdnjavo ter dal prostost Rajmundovi ženi in njenim otrokom. Nato je odrinil proti Akri, ki jo je vzel osvobodivši širitisoč muslimskih ujetnikov, in od tod proti drugim mestom, ki so mu vsa padla v roke, naposled je prišel do Askalona ter je obkolil mesto.

Temna je bila noč zunaj Askalona. Le kedar so jo razsvetljevali bliski iz viharja, ki je drvel z gora proti morju, je bilo videti na tisoč belih šotorov okoli mesta, zidovje in straže. Na majhnem odprtem vrtu neke prazne hiše, ki je stala zunaj zidovja, sta se pogovarjala moški in ženska, obadva zavita v temne plašče. Bila sta Godvin in Masuda.

"No," je rekel Godvin vneto, "ali je vse pripravljeno?"

Masuda je prikimala in odgovorila:

"Vse. Jutri popoldne naskočijo Askalon; a tudi če ga zavzamemo, gotovo to noč ne odrinejo iz taborov. Vlada bo velika zmeda in Abdullah, ki je nekaj bolan, bo poveljni straže pri Rozamundi. Dovolil bo vojakom izmuzati se proč, da pomagajo pleniti mesto, ne da bi ga izdali. Pri solnčnem zahodu bo samo en evnuh na straži — Mesrour; že najdem sredstev, da zaspi. Abdullah pripelje princezinjo na ta vrt preoblečeno v obleko svojega najmlajšega sina in tukaj se potem snidemo z vama."

"In kaj potem?" vpraša Godvin.

"Ali se spominjaš starega Arabca, ki ti je pripeljal Dima in Plama, ki ni hotel vzeti plačila zanje in ki mu je bilo ime sin peska? To je moj stric in on ima še več konj tistega plemena. Videla sem ga; kaj zadovoljen je bil z zgodbo o Plamu in Dimu in o vitezi, ki sta ju jezdila, še bolj pa, kako sta končala, ker tudi to je bilo v čast njih starodavnemu pokolenju. Ob vznjoži tega vrta je votlina, ki je bila nekdanja grobnica. Tam najdemo štiri konje in pri njih mojega strica, sina peska, in ko se bo danilo, bomo že kakih sto milj daleč skriti pri njegovem rodu, dokler se nam ne posreči izmuzniti se do obale ter stopiti na kako krščansko ladjo. Ali ti je načrt všeč?"

"Jako dobro. Ali kakšno plačilo pa dobi Abdullah?"

"Samo eno — čarobno zvezdo, srečo Hasanove hiše; za drugo ceno se ne poda v tolike nevarnosti. Ali mu jo bo Wulf dal?"

"Gotovo," odgovori Godvin in se nasmeja.

"Prav. Tedaj se mora vse to še to noč zgoditi. Ko se vrnem, pošljem Abdullaha v tvoj šotor. Ne boj se; če vzame dragulje, bo nalogo tudi izvršil, sicer mu po njegovem mnenju prinese nesrečo."

"Ali gospica Rozamunda ve za to?" vpraša Godvin.

Ona pa je zmajala z glavo.

"Ne, ona je kar blazna radi bega; ves božji dan ne misli na nič drugega. Pa kakšen pomen ima povedati ji, dokler ne pride odločilna ura? Čim manj jih je pri takem naklepu, tem boljše,

in če se nam kaj ponesreči, je kaj dobro, če je ona nedolžna, kajti potem ..."

"Potem smrt pa slovo celemu svetu," reče Godvin; "sicer pa mi ne bo nič hudo, če se poslovim od njega. Ali ti, Masuda, se podajaš v veliko nevarnost. Počuj mi, prav pošteno, zakaj delaš vse to?"

Pri teh besedah se je zablskalo in Godvin je uzel njen obraz, ko je stala pred zelenim listjem in med rudečimi lilijami. Čuden izraz je bil na njem, izraz, ki je vzbudil v njem nekaj strah, ne da bi vedel pred čem.

"Zakaj sem te vzela v svojo krčmo tam v Bejrutu, ko sta bila še romarja Peter in Janez? Zakaj sem ti našla najboljše konje v celi Siriji in ti kazala pot k Aldžebalu? Zakaj sem se tam podajala zate v nevarnost mučne smrti? Zakaj sem rešila vas tri? In zakaj sem ves ta dolgi čas jaz — ki sem naposled tudi plemenitega rodu — postala vojakom predmet zasmehovanja in hišina balbeške princezinje?"

Ali naj ti dam odgovor?" je smeje nadaljevala. "Izpočetka nedvomno raditega, ker sem bila Sinanovo orodje, ko sem imela nalogo pripeljati viteze, kakor sta bila vidva, v njegove roke, pozneje pa, ker mi je srce prevzelo usmiljenje pa ljubezen — do gospice Rozamunde?"

Zopet se je zablskalo in tačas po tih čudni izraz prešel z Masudinega obraza na Godvinovega.

"Masuda," je zašepetal, "ne misli, da sem nečimern trap, ali ker je nemara najbolje, da obadva dodobra doznava, povej mi, ali radi tega, kakor sem večkrat —"

"Se bal?" ga prekinje Masuda s porogljivim nasmehom. "Gospod Godvin, tako je. Kaj ne, tvoja vera — vera, ki sem bila v nji vzgojena, ki sem jo izgubila, ki pa je zdaj zopet moja — ker je tvoja? Da so moški in ženske proste, ali tako nekako so nekateri razlagali. Veš, ali oni nimajo prav, ali pa vse skupaj ni prav. Mi nismo svobodni. Sem li bila prosta, ko sem prvič videla tvoje oči v Bejrutu, oči, ki sem po njih hrepenela celo svoje življenje, in od tebe je prišlo nekaj do mene in jaz — zavržena Sinanova igrača — sem ljubila tebe, — v svojo pogubo? Da in sem se radovala, da je bilo tako, in se še vedno radujem, da je tako, in si ne bi želela nobene druge usode, kajti v tej ljubezni sem spoznala, da ima to življenje nek namen in da se dobi na to odgovor v prihodnjem življenju, če ne tukaj. Ne, ne govori. Poznam tvojo prisego in nočem te zapeljati, da bi jo prelomil. Ali, gospod Godvin, ženska, kakor je gospica Rozamunda, ne more ljubiti dveh mož, in pri teh besedah mu je skušala Masuda brati na obrazu, kaj se je godilo v njem.

Ali Godvin ni pokazal niti presenečenja, niti bolesti. "Torej veš, kar vem že davno," je rekel, "tako dolgo, da se mi izgublja žalost v nadi na bratovo radost. In prav je tudi, da si je izbrala boljšega viteza." "Včasih," je rekla Masuda premišljevala, "včasih sem opazovala gospico Rozamundo in si rekla: Kaj ti manjka? Lepa si, visokega rodu, mična, vrla in dobra. — Tedaj sem odgovorila: Tebi manjka jasnega pogleda, sicer ne bi izbrala Wulfa, ko bi si lahko izbrala Godvina. Ali so morda tudi tvoje oči oslepljene?"

"Ne govori tako o njem, ki je

v vseh rečeh boljši od mene, prosti te," reče Godvin z nejevoljnim glasom.

"S tem hočeš reči, čegar roka je morebiti malo močnejša in ki bi mogel za silo še nekaj Saracenov posekati. Veš, treba je nekaj več, ne samo moči, da imaš moža — pridejati moraš še duha."

"Masuda," je nadaljeval Godvin, ne zmenivši se za njene besede, "naša gospica še ni nič izjavila, dasi morda lahko ugane mo njene misli. Vrhtega je mogoče, da Wulf pade in potem pridem jaz na njegovo mesto. Nisem prost človek, Masuda."

"Zaljubljeni niso nikdar prosti," je odgovorila.

"Nimam pravice ljubiti žensko, ki ljubi mojega brata; gre ji moje prijateljstvo in spoštovanje — ne več."

"Ona še ni izjavila, da ljubi tvojega brata; morda ne ugibamo prav. To so tvoje besede, ne moje."

"Morda pa prav ugibamo. Kaj pa potem?"

"Potem," odgovori Masuda, "je mnogo viteških redov ali samostanov za tiste, ki si žele takih krajev — kot si v sreči ti. Ne, ne govori več o vseh teh stvarih, ki so negotove. Nazaj v tvoj šotor, gospod Godvin, kamor pošljem Abdullaha za teboj po dragulje. Torej zdravstvuj!"

Prijel je njeno roko pa jo vzdignil do ustnic in poljubil kot da bi bila mrtva. Masuda se je umaknila med vrtnice, kakor da bi se hotela skriti pred njim in celim svetom. Ko se je Godvin na potu ozrl nazaj, še je v istem trenutku silno zablskalo. Pri ognjenem svitu je videl Masudo, roki ste ji bili stegnjeni, obraz ji je bil blede, oči zaprte in odprta usta. Obraz ji je bil podoban obrazu mrtveca in visoke lilije, ki so se vpenjale ob njenem plašču, so bile videti kot curki sveže prelite krvi.

Godvin se je stresel po celem životu in odšel svojo pot. Masuda pa je izginila v temno, vse objemajočo noč, govoreča sama seboj:

"Če bi ga bila malo bolj prijetla za dobro in usmiljeno srce, mislim, da bi mi bil dal srce — po Rozamundi kot plačilo za moje usluge. Ne, ne srce, tega nima na tem svetu, ampak roko in zvestobo. In ker je poštenjak, bi držal svojo obljubo, in jaz, ki sem že šla mimo Aldžebalovega harema, bi utegnila še postati gospa D'Arcy, bi tako živela do smrti in mu vzgajala otroke. Ne, gospod Godvin; kadar me boš ljubil — prej ne; ljubil pa me ne boš nikdar — dokler ne bom mrtva."

Utrgala je lilijo z roko, ki jo je bil poljubil, jo pritisnila na srce, tako da je od stisnjene cvetlice ostal na njeni obleki madež kakor od rane. Nato pa je smuknila dalje in se izgubila v viharju in temi.

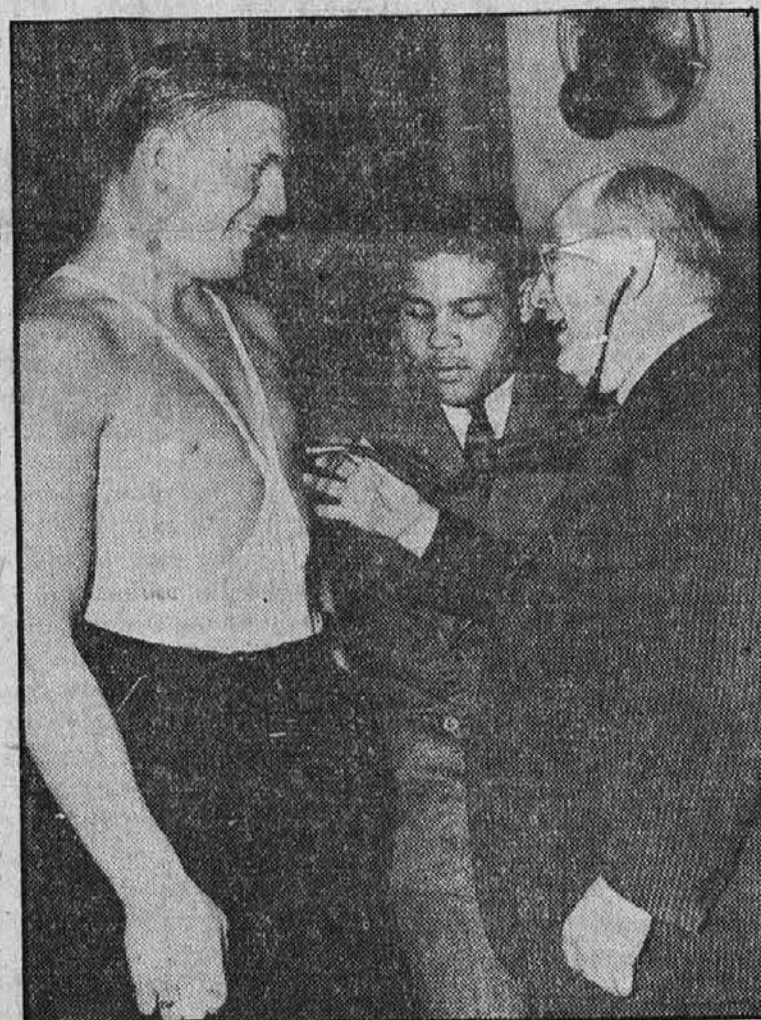
DVAJSETO POGLAVJE

Sreča Hasanove zvezde.

Uro pozneje je bilo videti stotnika Abdullaha, ko je malomarno korakal proti šotoru, kjer sta brata spala. Komur bi bilo do opazovanja, bi bil še nekaj drugega videl pri medli mesečini, ker sta vihar in ploha že poje njala. To je bil debeli evnuh Mesrour, ki se je plazil za njim, zavrt v črn plašč iz kameline dlake, kakor so jih nosili služabniki od tabora in se spretno skrival. V zatišju skrit je videl Abdullaha stopiti v šotor. Mesrour je še počakal, da je oblak zakril mesec, potem pa je stekel k šotoru, se vrgel na severni strani na zemljo, obležal kakor kak pijanec ter prisluškoval z ušesi in usti. Ali debelo platno je bilo skožinskoz premočeno, in vrvi pa naokoli izkopani jarek mu ni so dovoljevali, da bi položil glave, kakor so jih nosili služabniki.

Predsednik Roosevelt je podpisal postavo, ki dovoljuje, da smejo psi spremljati slepce na vlakih in uličnih železnicah. Slepce se popolnoma zanese na psa, ki je temu primerno izvežban, da vodi svojega slepega gospodarja preko ulice in kamor je treba. Na sliki je slepi A. W. Lohler iz Pittsburgha, ki daje vozni listek sprevedniku na vlaku.

Zdravnik preiskuje Angleža Tommy Farr, ki se bo udeležil 26. avgusta s svetovnim prvakom Joe Louisom. Louis sam z zanimanjem prisostvuje zdravniški preiskavi njegovega tekmeča.

bil človek, ki bi rad ležal v vodi, mezne besede, kakor: vrt, zve-
zda, princezinja.
Vrh tega so znotraj tako tiho go-
vorili, da je mogel vjeti le posa-
(Dalje prihodnjič)

Dorothy Stenberg, Rhoda Meek in Betty Foxwell, ki nastopajo v Billy Rose Aquacade na Veliki jezerski razstavi v Clevelandu, ki traja do meseca septembra.

VABILO NA PIKNIK

KI GA PRIREDI ZA DESETLETNICO

društvo Slovenski napredni farmar št. 44 SDZ

V NEDELJO 15. AVGUSTA

na farmi Anton Debevca v Madison, O.

Vse najboljše presrbljeno za zabavo starim in mladim. Vsi ste prijazno vabljeni. Kazipot: V Madisonu obrnite na desno po tlakani cesti, potem pa pazite na znamenje "SDZ" ob poti. Pridite vsi, da vam ne bo pozneje žal.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE 2E 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO FREMOZENJE ZNAŠA NAD \$3,750,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO STEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Štupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42.letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jlm. rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIF ZALAR, 1004 No. Chicago, Street, Joliet, Illinois

PIKNIK

bo popolen uspeh, ako ga
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih